

ukazuje, mohl býti zloděj sena těžce poškozen, nelze uznati za přiměřenou ochranu ve smyslu citovaných zákonných předpisů. Žalovaný mohl předvídati tělesné ohrožení zloděje sena, použiv patrony nabitě broky, třebaže byla nabitá jen slabě. K odvrácení protiprávního útoku na svůj majetek použil nepřiměřené obrany, míru její ponechal čiré náhodě. Žalovaný mohl chrániti svůj majetek jinými vhodnými prostředky, aniž by byl ohrozil tělesnou bezpečnost osoby, před jejímž útokem na majetek chtěl se chrániti. K postrašení zloděje sena a k upozornění domácích lidí na něho stačilo nabítní samostříl slepou patronou. Usuzuje-li odvolací soud ve prospěch žalovaného, že za tmy nebylo by bývalo použití výstražného znamení nic platno, že postavení světelného znamení na seníku bylo by bývalo proviněním proti bezpečnostním předpisům, není tento závěr ve prospěch žalovaného správný, neboť, nebylo-li lze použití výstražného znamení, o němž mluví § 336 písm. c) tr. zák., nesměl býti samostříl postaven. I když se zasáhnutí oka mohlo státi jen tak, že žalobce na seníku lezl, šlo by o náhodu, že žalobce byl ranou zasažen do oka, ale za tuto náhodu ručí podle § 1311 obč. zák. žalovaný, poněvadž ji přivodil svým zaviněním, postaviv samostříl s patronou na ostro nabitou. Odvolací soud neposoudil proto věc po právní stránce správně, vyloučiv zavinění žalovaného a vysloviv, že úrazem je vinen jen žalobce sám. Žalobce ovšem škodu spoluzavinil, neboť vlezl v noci na cizí seník v zlodějském úmyslu. Uvádí-li dovolatel, že žalovaný netvrdil, že žalobce vlezl na seník v zlodějském úmyslu, ocitá se sám v rozporu se spisy, a stačí ho poukázati na tvrzení žalovaného v žalobní odpovědi. Nehledíc k tomu, jest rozhodné, že žalobce za tmy bez vědomí a bez svolení žalovaného vlezl na seník, kde neměl co činiti. Bylo proto podle § 1304 obč. zák. uznati na dělenou vinu, u každého z polovice.

Čís. 11389.

Footballová skupina tělocvičného spolku není samostatnou právnickou osobou. Peníze, jež členové fotbalového oddělení získali pořádáním zápasů a zábav, jsou vlastnictvím spolku, nikoliv majetkem členů fotbalového oddělení. Ten (bývalý člen spolku), u něhož byla v úschově vkladní knížka, na níž byly tyto peníze uloženy, jest povinen (§ 369 obč. zák.) ji vydati spolku po srážce toho, co si jednotliví členové fotbalového oddělení uložili ze svých peněz na tutéž knížku.

(Rozh. ze dne 6. února 1932, Rv I 2266/30.)

Žalující spolek domáhal se na žalovaném vydání spořitelní vkladní knížky, znějící na fotbalové oddělení žalujícího spolku, jež byla v úschově žalovaného jako člena žalujícího spolku a jeho fotbalového oddělení. Žalovaný byl ze spolku vyloučen. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvod y: První soud správně vychází z předpokladu, že fotbalové oddě-

lení není právnickou osobou, takže nemohlo nabýti jmění, usuzuje však z toho, že jmění toho bylo nabyto členy fotbalového oddělení a nemůže náležeti nikomu jinému než členům fotbalového oddělení. Tento závěr, jenž jest jádrem zamítacího rozsudku, jest však nesprávný, necháváje otevřenou otázku, jakým způsobem jednotliví členové nabyli vlastnictví ke vkladu pro sebe. Žalovaný ani nenamítl, že členové oddělení byli vlastníky. Tuto právní konstrukci prvního soudu jest označiti za pochybenou. Odvolací soud vychází z tohoto: Když členové fotbalového oddělení, kterému nesporně žalujícím spolkem bylo povoleno právo k volnému hospodaření s penězi, pořádáním zápasů a zábav ušetřili peníze, musely se tyto peníze státi vlastnictvím žalujícího spolku jako hlavního spolku a právnické osoby, neboť oddělení nemělo právnickou způsobilost a bylo jen pododdělením žalujícího spolku. Toto jmění nepřechálo k dobru, jak se první soudce domnívá, ani ostatním nezúčastněným členům, nýbrž zůstává jměním spolku, jenž jako právnická osoba požívá týchž práv jako jednotlivci a podle § 18 obč. zák. jest způsobilý nabývatí práv, tudíž i práva vlastnického, z druhé strany může býti zavázán věcně a obligačně. Jmění spolku jako takové není jměním jednotlivých členů spolku, nýbrž jměním spolku jako takového. Jest právně nezávažné, zda vede správu takovéto zvláštní podstaty sám spolek, či pododdělení, jádro otázky, komu přísluší vlastnické právo k této podstatě, není tím dotčeno. Byla-li, jako v souzeném případě, přenesena správa na pododdělení, není pododdělení ničím jiným než jednatelem spolku. Podle dále nesporného zjištění sdružilo se fotbalové oddělení s jiným fotbalovým oddělením ku společnému pořádání zápasů a zábav. Ani to není právně podstatné, aniž, že spolek dal fotbalovému oddělení zápůjčku 200 Kč, z nichž bylo 100 Kč zpět placeno a zbytek byl darován. Toto zjištění nemohlo obstáti před ustanoveními občanského zákoníka, poněvadž fotbalové oddělení nebylo právním podmětem a proto ani nemohlo uzavřítí zápůjčku. Tuto skutečnost lze vykládati jen tak, že spolek ze všeobecného jmění určil 200 Kč pro zvláštní účel, pro opatření materiálu pro fotbalové oddělení, a že činností pododdělení 100 Kč bylo vráceno do jmění spolku. Na právním názoru odvolacího soudu, že to, co uloženo podle vkladní knížky, jest vlastnictvím žalujícího spolku, nemůže nic změnit ani to, že ve vkladu jsou prý i peníze, které si členové pododdělení hodlali uspořítí pro zamýšlenou cestu do Berlína pro svou vlastní osobu. Ani tím nestala se vkladní knížka jako taková vlastnictvím fotbalového oddělení nebo jednotlivých členů, neboť v každém případě nabytí vlastnictví jest se tázati po právním důvodu a po způsobu nabytí. O těchto požadavcích nedávají námítky žalovaného vysvětlení. Originerní nabývání vlastnictví jest již pojmově vyloučeno (§§ 381, 404 obč. zák.) a derivativnímu nabývání scházejí náležitosti §§ 423 a 425 obč. zák. Stručně budiž proto k otázce vlastnictví opakováno, že vlastnické právo k vkladní knížce přísluší žalujícímu spolku.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by v rozsahu zrušení o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čis. 4 c. ř. s.), jest se zabývatí především otázkou, o jakou žalobu jde. Přihlíží-li se k přednesu žalujícího spolku v první stolici, nemůže býti pochybnosti o tom, že jde o žalobu vlastnickou po rozumu § 366 obč. zák. V opravném řízení dovolává se sice žalující spolek smlouvy schovací (§ 957 obč. zák.), při tom však přehlíží, že v první stolici nepřednesl, že mezi stranami došlo k uzavření smlouvy schovací, a z tvrzení, že žalovaný měl spornou vkladní knížku v úschově, nelze ještě souditi na takovou smlouvu. V řízení před procesním soudem tvrdil žalující spolek výslovně, že se žalovaný, v jehož úschově jako člena žalujícího spolku a jeho fotbalového oddělení sporná knížka vždy byla, zdráhá knížku tu, která je vlastnictvím žalujícího spolku, vydati spolku, ač byl ze spolku vyloučen. Z toho jest zřejmo, že žalující spolek vyvozuje svůj vlastnický nárok na vydání knížky z poměru spolkového (zákon ze dne 15. listopadu 1867, čis. 134 ř. z.) a žaloba taková jest žalobou vlastnickou po rozumu § 366 obč. zák. (srov. rozh. čis. 3543, 3751 sb. n. s.). Ježto jde o žalobu vlastnickou, musí žalující spolek prokázati podle § 369 obč. zák., že sporná knížka jest jeho vlastnictvím a že žalovaný má knížku tu ve své moci (detenci). Že fotbalová skupina žalujícího spolku nebyla samostatnou právníkou osobou, správně dovodil odvolací soud a žalovaný sám schvaluje v dovolání tento názor; má však za to, že sporná knížka patřila vlastnicky jednotlivým členům fotbalového oddělení. Že tomu tak nebylo a ani býti nemohlo a že knížka byla a je vlastnictvím žalujícího spolku, správně vyložil odvolací soud a stačí dovolatele odkázati v té příčině na odůvodnění napadeného rozsudku. Jest proto žalovaný povinen vydati žalujícímu spolku spornou vkladní knížku, má-li ji dosud ve své moci, avšak samozřejmě po srážce těch částek, které nejsou spolkovým jměním proto, že si na knížku tu jednotliví členové fotbalového sdružení uložili ze svých peněz na cestu do Berlína. Bude proto především zjistiti, zda žalovaný má dosud spornou vkladní knížku ve své moci, t. j. může-li fakticky s knížkou tou dosud nakládati, neboť z toho, na čem odvolací soud buduje své přesvědčení o detenci žalovaného, že žalovaný předal vkladní knížku dělnickému tělocvičnému a sportovnímu svazu, nelze o sobě bezpečně vyvoditi, že knížku má dosud ve své moci žalovaný. Nemá-li žalovaný knížku již ve své detenci, bude třeba zamítnouti žalobu. Zjistí-li se však, že žalovaný má dosud možnost fakticky s knížkou nakládati, bude třeba dále zjistiti, jaká částka na vkladní knížku uložena pochází ze zábav a z jiných podniků fotbalového odboru a tvoří tudíž spolkové jmění a jaká připadá na částky, jež si jednotliví členové uložili na knížku prostřednictvím žalovaného. Rozsudek pak bude zníti na odsouzení žalovaného k vydání sporné vkladní knížky po srážce oněch částek, jež netvoří spolkové jmění, t. j. těch částek, jež si jednotliví členové prostřednictvím žalovaného uložili na knížku.